

ASTRONOMICVM

SEQ VVNT VR NVNC .XXXXVIII.

IMAGINES COELI VNA CVM STELLIS suis in centenis, quarum numerus est 1022, a periculis Astronomis animaduertus, inter has stellas, primae magnitudinis sunt 15 secundae 45, tertiae 208, quartae 474, quintae 217, sextae 49, nebulosae quing, obscurae nouem.

PRIMA IMAGO EST VRSA MINOR.

VRSA MINOR SEPTEM stellis conspicua est. Hae, quae periculis uicinae ipsi nomen dat arctico, iam uisae uisae. Prima uisae sit la quae ultima cauda est, polaris uocatur, ideo quae proxima polo sit, a nautis sit la maris. Et est magnitudinis tertiae, sequentes hanc quatuor quartae, reliquae duae secundae. Hoc astrum dicitur quoque septem minor, Arctos, Gynofura, plaustrum minus, phoenice pariter ab inuictoris nomine. Cuius huius uisae imminet quae

dam stella informis, quarta magnitudinis insignis, Vrsa illa minor nostro Clima nunquam occidit, nec oritur, quapropter nullam facio.

Vrsa minor.

Vrsa maior.

Adagium. Vidisti alcor, sed non lunam plenam.

Draco.

Cepheus.

Bootes.

Corona septentrionalis.

Vrsa maior uiginti septem stellas continet, quarum septem illustiores plaustrum constituunt, dicitur Arctos maior, Plaustrum Maius, Hamaxa, graece Helice, Calisto, Maior septentrio. Stellae tres quae rotas representant, secundo quantitate gradu sunt, quarta tertio. Temone referentem proxima, alioth nomine, secundae dignitatis est. Extrema autem cauda Arabibus Benenatz uel Benenaim, quae uero in dorso est dulbe iisdem appellatur. Ultra has insidere uidetur ad huc media cauda stella minutissima quadam, quam Arabes Alcor, id est paruus equitem uocant, inbecillioribus non adeo acibus obuia, unde adagium natum apud Arabes, uidisti alcor, sed non Lunam plenam. Etiam sydus hoc perpetuo nobis apparet. Stellae insuper octo informes vrsam hanc comitantur.

Draco. Draconis imago triginta stellarum est, quarum luminosior caput habet, Babylonis dicta rasilaben, tertii ordinis, alio nomine serpens, anguis, herpetidum cultus nuncupatur. Ille nobis semper manifestus quoque est. Ex draconis constellatione facit Azophi Arabs quing, dracones mediaris duosque lupos.

Cepheus. Cepheus nunc uidetur, Babylonio Phicares, Arabi Cheichus, quod est infirmatus, Flammiger, Incensu sonans, yndecim habens stellas, cum duabus informibus, aliis clarior humerum dextrum possidet, Caldeorum Alderamin, semper et ipsa climati nostro conficitur. E duabus stellis in dextra manu collocatis facit Azophi duas alas, et ex illis quae sunt in pede de xtro et sinistro, pastorem, canem et oues.

Bootes. Bootes sequitur, quia bubulus, Arctophilax, id est, vrsa uel plaustrum custos, Arabibus Thegius, quasi dicas plorans aut uociferans dicitur, uiginti duas stellas gerens, nostro Hemisphario celatur totus, praeter quatuor sinistrae manus stellas. Apud hunc stella quadam insignis, informis tamen lucet, quam graeci Arcturum, Caldae Azimech, Ariamech, uel Colanza, uocant. Interdum Arcturus pro Boote usurpatur, et rursus Bootes pro arcturo, qui iuxta Plinium nunquam feret sine procellosa grandine emergit. Nobis oritur adunquem cum sole 14 die Septembris, cum tri diu ante in oriente non conspicuus fuerit, sed in occasu post solis descensum. Post vicesimum sextum diem Septembris cernitur in parte orientis et occidentis usque in 15 Nouembris diem, quo rursus occultatur haeriac, id est, sub sole. In parte occidua ita, ut post solis occasum non amplius uideatur. Sexto Decembris praecise cum sole absconditur, Cegnus stella quae est in humero inter Bo otis occidit, 14 Ianuarii, et surgit 15 Augusti, iuxta Azophi sententiam Arcturus significat gladium aut pugionem. Stellarum autem, quae pes dexter obtinet, clauam quandam esse uult, eam quae sinistram pedem habet lanceam. Ex aliis autem stellis Bootis similiter eius lancea alius constituit, sicut ex tribus, quae sinistrae debentur, tres astellas.

Corona septentrionalis. Corona sequitur septentrionalis, quam Aziphi Arabs parma facit, Balionii Alpha, Caldae Malphelcar dicunt, alias Anathne nomen habet. Rufus eandem gnosiā stellam appellat. Hae nomina tamen tribuantur omnia lucidiori huius syderis stellae, quae secundi ordinis

CAESAREVM

dinis est, cui aliae septem quartae et quintae duntaxat dignitatis sunt. Idem cum arcturo est in apparentis 21 Septembris oritur cum Sole, et ideo in parte occidentali cernitur post occasum scilicet Solis. Tercio Nouembris conficitur denuo in oriente. Nec minus in occidente a solis de sensu, decembris 15 occultatur, nec amplius occidentalis apparet, 31 uero eiusdem mensis vna cum sole infra horizontem labitur.

Hercules nunc considerandus uenit, alio nomine Engonasis, id est, genua flexus uel nixus, ingeniculus, Saltator, aper, Cethea, Algea, thid est, Incuruatus, stellis 29 constans. Fulgidior est in capite et Caldae Rasilgiethi, quod est caput Herculis, nominatur. Stella ista totius constellationis appellationem sortitur, oritur 4 Ianuarii, occidit 23 Octobris.

Lyra se ostendit, alias Testudo, Lyra orphica, Chelisi, Fiducula, Chaldaice Afange, Allobare, Albegala, Vultur cadens, quod ultimū quare dicitur non memini equidem me legisse. Constatur ex decem luminibus, inter quae vnum primo quantitate diffinitum super pupillam uuega dictū lucet, Reliquis tertiae quartaeque differentiae existibus. Vne ga cum Sole horizontem scandit 7 Octobris, uideturque ante ortum Solarem 19 die eiusdem mensis 22 Februarii cum eodem obscuratur.

Cygnus uideri gestit, graecis κυων και ογρη, id est, latinitus Olor et Auis, Gallinag, 17 stellis micans, quarum tres praeter ceteris clarior. Prima in rostro gallinae Albyreo uocata, Secunda in extremitate uae sinistrae, Alryph noie. Tertia uero de secunda magnitudine in cauda, Vropygium Gallinae. A trioph addigege Arabibus dicta. Nebulosa una stella adhuc est genui dextro imminens, praefulgens autem haec stella cauda, de qua dictū est, nobis semper apparet.

Cassiopeam deinceps intueri, Throni, Sellae, Siliqua nomen obtinetem, astrum quod pectori inest, Chaldaeis Scheder dicitur, Syri hoc semper conspicuum nomen habet.

Persey Effigies offertur, Chelub Arabicē deferentis caput Medusae, Algol, Diaboli, Gorgonisue. Constellatio ista tribus figuris constituit, imagine Persei, Enlece eiusdem et capite algol. Enlis dicitur Falx Adamantina, Gladius Falcatus, Incuruus, uel Harpe. Capitis Medusae stellae quatuor, Gorgoneae nominantur, inter quas vna lucidior est, sectidiae lucis differentia, sicut in Persei latere dextro insignior, eiusdem magnitudinis quaedam est Alchenbi dicta. Nostro parallelo parum de corpore Persei oritur occidit. Sed Gorgonis astrum oritur nobis cum 19 Ianuarii, Mox 16 Februarii ante Solem cernitur, 12 Maii post eundem uespere absconditur.

Auriga sydus, quod heniocum graui, latini aurigatorem, agitato rem currus, Capratur custodem, habentem hircum, Capellam uel Hados, Oleniam capram, Arabes Alhaioth uocant, sequitur. Sinistro aurigae humero incidit quaedam stella primae differentiae, quae septimo climati semper conficitur, multo magis septentrionalibus. Vniuersa hae configuratio quatuordecim stellis constat, quarum, quae dicitur hircus, primam quantitate obtinet, dextere uero humerus secundam, Hodi quartam. Sinistram cubitum possidet Arabice Sodatheni stellae nuncupantur. Horizontem leuissime subeunt, sicut et dextri huius meri stellae nihil omnino.

Serpentarius modo contemplandus uenit, alio nomine anguine nens, Aculapius, Arabicē Alangue, graece οφιοεις, id est, anguiger Effeminatus, Serpentis later, eo quod serpente in uolutus circumdatus est, Ptolemeus et Alfonso Serpentario tribuunt stellas 24, tertii, quarti, et quinti luminis, cum tamen non sint adeo insignes, praeter duas sinistrae manus, dictas Yed Arabicē 7 et 8 in ordine existentes, quae tertiam quantitate referunt, sicut etiam alia eiusdem magnitudinis stella in capite est serpentarii, Rasilangue, quae 28 die Octobris surgit cum Sole, die praecedenti uero 27 Yed, id est, palma sinistra serpentarii oritur. Eadem 5 die Decembris occidit. Caput autem 6 Ianuarii. Adhuc 6 sunt informes stellae serpentario uicinae.

Succedit hinc telum siue sagitta, quae et remon meridianus appellatur, quing stellas quartii, quinti, sextique differentis gerens, 17 Nouembris Colmicē prodians, Iterum 3 et 4 Februarii ocumbens.

Aquilam mox conspicaberis seu uulturem uolantem astris constitutam 9 formalibus, informibus. 6 Luminosior omnium inter spartulas Alkayr nomen habet, secundaeque dignitatis est, 12 Ianuarii in occidente uideri desinit, mox 25 eiusdem mensis Colmicē omnino cadit. Cum illa pariter stella occidit, Antinous nomine, quae caudam aquilae occupat, 28 autem Nouembris Alkayr uidetur, sequenti die pars quae Alkayr praecedit, colli uidelicet aquilini, 13 Decembris apparet rursus haeriac.

Delphin Delphinusque ab hiis cernitur, decem luminibus tertia, quarta, et sexta magnitudinis insignibus, medium horum clarior est, et 3 decembris cum Sole emergit 7 uero Ianuarii rursus cum eodem, occidit.

ASTRONOMICVM

Stellarum globus post hac ostenditur, vocatus Equus minor uel Equus prior, caput Equi, quem quatuor quidē, sed occulta astris, consti tuunt, duo quae insunt ori 16 et 17 Decembris supra finitorē de uatur, 11 Februarii infra eundem labuntur. Alia duo fronti inheren tia, 23 Decembris sele tollunt, 7 et 8 Februarii rursus precipitant.

Nunc Equus secundus chorum suum profert stellarum 20, pariter autem, Equus volans, Equus Aereus, Pagalus, Equus dimidiatus, Alar, Arabice Alpheratz audit. Ille quidem non integre sed Aluotenus conficitur. Quatuor stellis lucidioribus de secunda magnitudine insi gnitus. Praesignor vna, ad radicem dextre alae, aut dextri humeri, quara in ordine ponit, uocata alias Yed Apheratz, Marcab, ca 9 Ianuarii surgit, iterum 6 Martii occidit. Quae finē alae dexterae efficit, Mus cida pegasi alias dicta, oritur 4 Februarii, 19 eiusdem occidit. Vmbi cida Equi capitis Andromedae summitatem tenens, Alpheratz nomen autem Equi pectus habet stella, tertia in ordine, Scheat Alpheratz nomen, surgit 14 Decembris, 19 uero Martii occidit. Quatuor iam enumeratae stellae quatuor sibi uendicant quantitates graduum.

Andromedae felle quae praepoculis uersatur, alter Catenata mulier ap pellata, cuius syderis sit 23 stellarum numerus sit, trium tamen ibi potissimum ratio haberi solet, ueluti primae caput obtinetis, Chius pau lo ante memini, quae et Vmbilicus Pegasi dicitur. Secundae alphas ne nuncupatur, in sinistro pede sita, magnitudinis tertiae, cuius ortus in 11 ne anni, occasus 21 Maii. Tertiae qui Mirach in Vmbilico Andromedae, de 3 luminis ordine, quae 2 et 3 Ianuarii supra, 23 et 24 Aprilis infra horizontem it.

Vltimo triangulus, qui graece δελταμ uocatur, se aperit, quatuor stellis confertus, quarum quae est in uertice huius tertie quantitas, 13 Februarii adfugit, 22 Aprilis occumbit. Reliquae tres 7 et 8 die Februarii uidentur. Quarta uero Maii obscuratur.

Hec stellae quae 28 Imaginibus, Septentrionalibus inferuntur, Nume hae 30 est, inter quas primae magnitudinis tres, Scda 10, Tertia 32, Quarta 177, Quinta 58, Sexta 13, Nebulosa vna, obscurae 9. Sequitur nunc signa 12 Zodiaci circuli p cuius mediū trāsit elcyp tica. In Zodiaci obserua circuli ductū per medium eius, cui inuenies inscriptum iuxta caudam nomen ECLIPTICA. In illo circulo reperiens ex ordine signa Zodiaci scripta, per quae Sol, Luna, reliquique planete continuo cursu feruntur, quorum principatum gerit Aries.

Aries itaque primus in ordine sydus 13 stellis constat, tertii, quarti, et quinti luminis, quarum quae in cornu est, tertia quantitate, decimo quinto Martii oritur, 23 Aprilis occidit. Altera quoque cornu stella eiusdem magnitudinis 12 Martii oritur, 11 Aprilis occidit. Vltima cauda, quae lucet luminositate, surgit 30 Aprilis, et 26 eiusdem mensis eadit. Subit autem hoc loco mirari illos, qui hanc vltimam caudam stellam exemplaribus quibusdam decepti, septentrionalis supponere audent, cum tamen prius cum 9 occidat quam oritur, 26 enim Aprilis occidit, 10 uero eiusdem oritur. Argumentum autem est certissimum atque adeo infallibile. Quod quae citius alia sint latitudine meridionali, prius cum sole occidant, quam cum eodem orientur. Et quato longius distat ab Ecliptica, tanto maturius cum Sole occidant, et serius orientur, Quaeque uero polum versus arcticum inclinant, ortum suum priore reu occali peragant, et tanto citiorem ortum, signiorem uero occa sum, quanto remotiora ab ecliptica fuerint.

Taurus sequens 33 stellas complexitur, extra formā 11 adhuc habens. In huius dorso apparet globus quidem stellarum, quae dicuntur pleiades, ab Plione matre, Atlantides, ab Atlante patre, a latinis Vergi li. Vestis insistoris, Massa, Gallina, Septisellum, Angli Butrio, quasi dicas gallinā, pullos fouet, teutho, Brutem. Prima et quarta plei adum cum 21 Aprilis, Secunda 24 Aprilis die, Tertia 26 eiusdem ortae, Sexto Maii occidit. Caput tauri in fronte hyades stellas gestat, a graeco uerbo ηγ, quod est pluerē, deriuatur, succule alias, Palladium & Parilium sydus appellatum. Illarum vna prima quantitate, oculo inest, dicta Aldebaran, quae & Martis qualitate participat, 9 autē Maii cum 9 occidit 24 eiusdem oritur.

Gemini tertiae sunt, qui et διδυμοι uocantur, 18 stellas cōtinentes, quas circum et extra constitutionē septem aliae existunt. In capitis scynpiote stella lucet secundae differentiae, apud Chaldaeos Anelar, graecis Apol linis astrum nominata, 19 Iunii occidit. Altera quae caput sequentes gemelli ornat, eiusdem magnitudinis est prior, et a Chaldaeis Abracha leus, & graecis Hercules Astrū dictū, 13 Iulii planē occidit, orit 21 eiusdem. Earum aut quae citra formā sunt, prima Propus, latine Praepes, qui luminis, ideo dicta est, quod pedē sinistri gemelli prioris praecedit, et Cacer quatuor, graece γακμ 9 stellas habet. Quatuor praeter, quae formae nihil addunt. Prima corporis est nebulosa, animaduertā astrologis, qui in ascendente aut aliquo positionis circulo cum luminariis reperiatur, oculorum perneciem portendere. Hae stella etiam praesepē uel praeprium, Arabibus pebre, Meleē, graecis Phatne, quod est plepe, Nepheloides, i. nebulosa, Syrtropech appellatur. Ascendit 13 Iulii 15 eiusdem descendit. Stella Alini meridionalis, quae est quintain capite canci, occidit 14 Iulii, emergit 15 eiusdem. Quarta stella in capite canci nomen est, alio septentrionali.

Leo quinto, stellae sunt 27, extra staturam corporis octo, vna in formam nebulosā est, splendor autem, quae in pectore constitit, Tuberoni, Cor Leonis, pectus Leonis, Basilica, id est, stella regia, Chaldaice Calb Eleced, noia accepit. Est autē de natura Iouis poeue, Martis dein de

Equiculus.

Pegasus.

Andromeda.

Lyra.

Cygnus.

Caligae.

Persei.

Auriga.

Taurus.

Serpens.

Gemini.

Andromeda.

Gemini.

Leo.

Delphin.

CAESAREVM

de, prima magnitudine insignis. Sexto Augusti exoritur et eodē die occidit. Altera stella fulget in Leonis ceruice luba dicta, quae 30 Iulii oritur. Primo autem Septembris occidit. Tertia quoque stella inter lucidiores numeratur, q in dorso magnitudinis secunda est. Illa oritur 10 Augusti, Octobris 2 omnino occidit. Quarta pariter est prime quantitate stella, caudam Leonis extremam occupans, Saturni color rem, & parum de Mercurio referens, Chaldaice Deneb Alazet, 22 Augusti oritur, quarto 10 Octobris occidit. Videntur etiā aliae stellae iuxta Leonis caudam, quibus altera Triches, altera Rosa dicitur. Triches stella nebulosa est, quae crines Berenices quoque dicitur. Trichas enim graeci crines uocant. Oritur 9 Augusti, 27 Septem, occidit, Rosa 18 Augusti, oritur, 15 Nouembris occidit.

Virgo. Virginem sextus locus excipit, ornata stellis 26, inter quas duae praeter ceteris clarent, scilicet Spica & protigetes, id est, anteindemia tor, Spica est de prima luminis quantitate, quam virgo sinistra manus fert, hae Arabes, Chaldaei aut Sarraceni Azimech uel Azimō, Inher mas, Alaael, Graecis, Stachin, uel latini vindemiatores. Erigonē dicunt, Ea latitudinem habet meridionalem ab ecliptica, proinde occidit priusquam oritur. Ortus sit 23 Septembris, Occalus 1 Octobris. Protigetes in dextra uirginis ala, dictus, quasi anteindemiator, quia praecedit vindemiatores, Tertium quantitate gradum tenens, octauo die Septembris affurgit, 27 Octobris occidit.

Libra. Libra septimus ordo debetur, cui lugo nomen alias est, graeci frequentius Chelas appellant, antiquiores enim libram non nouerunt, sed Scorpionum duorum signorum loca assignantes, alterum, quod nos libram uocamus, ipsi Chelas, id est, brachia Scorpionis, Chaldaei Chelas, Azubene nuncupant. In hoc signo duae notantur praecipue stellae, Lanx meridionalis & septentrionalis. Hae 22 Octobris tollitur, 23 eiusdem premitur. Illa 21 Octobris oritur, 13 Nouembris cū sole absconditur. Nouem aliae stellae iuxta libram informes constitunt. m Scorpionis uel Scorpio octauus est, Stellis 21 cōstās, uocat alia dictio ne Napa, Omnibus stellis duae praecedunt, vna in corde secūdo luminis ordine nobilitata, vnde & cor Scorpionis nominatur, Chaldaeis Alarab, graecis δυνάμει, id est, stella Martia, stella quoque rapinae intendens quibusdam exponitur. Hae 19 Nouembris oritur, 6 Decembris iterum cum Sole succumbit. Secunda consideratur in extremitate caudae Scorpionis, de quarta magnitudine, 25 Octobris occidit, 20 Decembris exurgens, Cum tres informes Scorpionum quoque affistant, vna tamen obseruatur, quae nebulosa est, prope spinam, sub sagittarii sagitta, Occasum 30 Octobris, ortum 27 Decembris habens.

Sagittarius. Sagittarium nono loco, siue Arcientem aut Chironem dicas, idē agis, 31 stellarum sydus decem, cui nebulosa vna in maxillo est, quae cum Sole 16 Decembris occidit, 18 eiusdem mensis oritur. Post hae duae aliae secundae quantitate, formales ambo, vna popitem sinistram habet, indies vix tribus horis super nostrum horizontem extans, Altera eiusdem pedis ungulam insignit, nobis perpetuo occulta. Stella quae fasciam capitis efficit, satis alae supra horizontem nostrum tollitur. 9 Capricorni effigies decima est, qui Egocerus, Caper, Arabicē Alcā tarus, imbrifer Capricornus appellat. Stellae huius 28, quarum vna in radice caudae, tertia magnitudine, reliquas superat, Chaldaei Deneb Algedi uocant, 24 Ianuarii occidit, 31 eiusdem oritur.

Aquarius. Aquarius signum penulimū stellis 42 cōstituit, Ganimedes, alias Hydrys, stelle tres extra imaginem addunt. Vas quod sinistra geritur, Amphora & Coyle dictū, stellas habet duas. Effusio uel aqua perflua, alio nomine aqua Ganimedis 19 stellas continet, quatuor postrema, prima magnitudine paulo luminosior Fomahād Arabicē, 19 Ianuarii occidit planē. Primo Maii iterum eleuatur. Pannus quem leua Aquarii extendit, tribus stellis notatur, harum secunda, tertia luminis dignitate, tertia uero quarta constant.

Pisces. Pisces datur nouissimus locus, insignitis 24 stellis. Nō adeo quidem clari, ut quae tertiam magnitudinem non excedant, graeci pisces iχθες, Arabes Ichiguen uocant. Connectuntur autem hae cum filo quodam varias appellationes sortito, nunc enim filum, nunc vinculi, nunc linea, nunc linum, nunc alligamentum, nunc cingulum, piscium subaudi semper nominantur. Nodus etiam in medio fili & colligatura, ligamentum, coniunctio, commissura. Syndesmos quoque dicitur. Ille nodus 29 Martii occidit, 25 Aprilis oritur.

Summatim Zodiaci stelle numero 340 reperiunt, primi luminis quing, Secundi nouē, Tertii 64, Quarti 133, Quinti 105, Sexti 27, Nebulosa tres. Haec 7 Septentrionales stelle declarate sunt, nūc cōsequē ter de meridionalibus tractabitur, primumque a Ceto exordium sumetur. Cetus 22 stellis compositus multifariam appellatur, Pistris, Pistris Belua Marina, Leo marinus, & Balena, inter reliquas stellas tres lucidiores habet, quamquam non ita magnas, nec multo maiores tertia quantitate, Prima Naris Ceti uocatur, Arabicē Mencar, quae decimo Aprilis cadit, 16 Maii surgit. Secunda uenter Ceti est, Chaldaeis Baten Kayros, occidit 15 Martii. Oritur rursus 14 Maii. Tertia cauda ceti, Arabicē, Deneb Kayros nomen accipit, cuius occasus 24 Februarii, ortus 4 Maii est.

Orion. Orion lucet 38 stellarum numero, plerisque insignibus, asterismus praclarissimus omnium quos coelum nobis ostendit, tum visu gratissimus, tum cognitu facilissimus, praeterquam in Maio & Iunio, vbi paulo obscurior, nec multa sui parte cernitur. Huius nomina quoque multiplicia sunt. Audax enim, Sublimatus, Gigas fortissimus, lugulum insuper veteribus vocabat. Sinistri pedis stella primo splendoris gradu Arabicē Algetze

Rosa.

Triches.

Virgo.

Spica.

Protigetes.

Libra.

Scorpius.

Sagittarius.

Capricornus.

Aquarius.

Pisces.

Summa stellae.

rum in toto zodiaco, 340.

Cetus.

Orion.